

Veřejné zakázky

2. Přednáška – 26.2.2020

Úvod k veřejným zakázkám...

- Co je to veřejná zakázka (ekonomický versus právní pohled)
- **Veřejná zakázka jako veřejný projekt**
- **Veřejná zakázka je pouze jednou z možností, jak realizovat veřejný projekt...**
- Trh veřejných zakázek
- 12 % HDP, 560 mld. Kč,
- Zákon 134/2016 Sb. Zákon o zadávání veřejných zakázek
- Zákon 320/2001 Sb. O finanční kontrole
- <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>
- <http://www.portal-vz.cz/cs/Uvodni-strana>
- <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>

Jak se zadávat veřejnou zakázku

- Zadavatel určuje co bude poptávat (vymezí předmět plnění veřejné zakázky)
- Určí jakým způsobem (v jakém druhu zadávacího řízení)
- Zadavatel jako klíčová postava – určuje celý charakter veřejné zakázky
- Na rozdíl od jiných subjektů je omezen ve své smluvní volnosti (dodržování zákonných pravidel, zvažování dopadů zvoleného postupu na daný trh – nesmí docházet k nedůvodnému omezování hospodářské soutěže. Nemůže si dělat co se mu zlíbí byť se mu to jeví jako logické....

=> Zadavatel je povinen zajišťovat své potřeby formalizovaným postupem, který je upraven zákonem a podléhá doзору Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Kdo je zadavatelem?

- Kdo je zadavatelem § 4 zákona
- Veřejný zadavatel – stát, organizační složka, ÚSC
- Ale i soukromá společnost či OSVČ, která využívá dotace
- Subjekt, který dle zákona není zadavatelem, ale zahájí zadávací řízení postupem podle zákona (je zadavatelem až do ukončení zadávacího řízení)
- Jedno zadávací řízení nemusí realizovat pouze jeden – jednotliví zadavatelé mohou spolupracovat formou společného zadávání, nebo formou centrálního zadavatele
- Zadávací řízení nemusí dělat sám (čas, lidské zdroje, odbornost) – třetí osoba – **Ale vždy je to zadavatel, kdo nese odpovědnost! Pozor! I zakázka na službu administrace či poradenství při administraci zadávacího řízení je veřejnou zakázkou....zřejmě se bude jednat o zakázku malého rozsahu...**

Fáze zadávacího řízení

1) Vymezení zadávacích podmínek veřejné zakázky

- Určení plnění, které požaduje
- Stanovení požadavků na dodavatele (kvalifikace)
- Stanovení kritérií hodnocení
- Smluvní podmínky

Končí uplynutím lhůty pro podání nabídek

2) Zadávací řízení

- Realizace vlastního zadávacího řízení
- Končí uzavřením smlouvy, nebo zrušením zadávacího řízení

I kvalitně zpracovaná zadávací dokumentace a dodržení zákonného postupu mohou být znehodnoceny tím, když zadavatel důsledně nevyžadoval plnění všech smluvních podmínek..(již není předmětem regulace)

Vymezení zadávacích podmínek

- Opravdu víš, co chceš a potřebuješ?

(identifikace potřeb a způsobu, čas, rozpočet....)

(jak bude poptávku realizovat, jakou osobu bude považovat za vhodného partnera...)

- Víš co chceš => srozumitelně to popiš
- Složitá plnění => nutnost předběžných tržních konzultací (cílem je zjištění informací důležitých pro vymezení předmětu veřejné zakázky).
- Možný také průzkum trhu – vyhledání relevantních informací z veřejně dostupných zdrojů...

Zadávací řízení

- Aktivace „nákupu“
- Zahájení zadávacího řízení
- Úspěšný konec – uzavření smlouvy s dodavatelem
- Vyber tu nejlepší nabídku podle předem stanovených podmínek!
(otevírání nabídek, posouzení, hodnocení, oznamování výběru, apod...)

Co je to veřejná zakázka (právní hledisko)

- Pořízení určitého plnění za úplatu
- Zadavatel + úplatná smlouva s dodavatelem + plnění = veřejná zakázka
- I tzv. koncese – přenos rizika na dodavatele, možnost požívat užitky z poskytovaného plnění
- Dodávky, služby, stavební práce
- Za předmět zakázky lze platit i skrytě – pořád je to veřejná zakázka (% z kupní ceny prodeje obecních bytů, které pobírá realitní kancelář).

Základní zásady zadávání

- Transparentnost - „hra s odkrytými kartami“ – přehlednost, dohledatelnost, přezkoumatelnost jednotlivých kroků

„Úkony musí činit tak, aby byly pochopitelné a zdůvodnitelné i pro ostatní a aby bylo možno úspěšně zkontrolovat jejich zákonnost“.

Pozor také na stanovení hodnotících kritérií, kvalifikace, i další kroky..

- Přiměřenost (adekvátnost, uměřenost, patřičnost)

Zadávací podmínky nesmí ve výsledku způsobovat bezdůvodně (nepřiměřené) překážky soutěže mezi dodavateli.

- Rovné zacházení (stejná pravidla pro všechny)

Všichni potenciální dodavatelé musí mít zajištěny rovnocenné šance a stejnou příležitost na úspěch (od začátku až do konce). Nikdo nesmí být zvýhodněn na úkor jiného.

- Zákaz diskriminace (žádný z dodavatelů nesmí být postupem zadavatele znevýhodněn oproti svým konkurentům) (zjevná, skrytá). Předmět veřejné zakázky – požadavky zadavatele musí být vždy odůvodněny charakterem veřejné zakázky.

„Jednání zadavatele může zároveň narušovat více základních zásad a mezi jednotlivými zásadami tak nemusí v určitých případech existovat příliš jasná hranice. Jednání zadavatele, které je diskriminační, často vede například i k porušení zásady přiměřenosti a rovného zacházení, případně transparentnosti (a pochopitelně i naopak). Jednotlivé zásady totiž nestojí izolovaně. Zadavatel by proto měl před zahájením zadávacího řízení i v jeho průběhu ke každému kroku přistupovat nestranně a zodpovědně a promyslet jej z vícera úhlů pohledu. Při tvorbě zadávací dokumentace, stejně tak i při navazujících krocích v procesu zadávání, může často pomoci i vžití se do role dodavatele a komplexní vnímání svého postupu.“ (ÚOHS, 2019)

Předmět veřejné zakázky – co poptávám?

- Víím co chci? Umím to jednoduše popsat?
- **S výjimkou zajištění zcela jednoduchých potřeb není nejlepším přístupem „fixovat se“ na jedno řešení!!!**
- Plnění v zadávací dokumentaci musí být natolik jednoznačné, aby bylo následně zadavateli nabídnuto co opravdu chce a potřebuje..
- Zadavatel je limitován, jakým způsobem předmět plnění popíše.
- Špatné vymezení – nedostanu co chci, nebudu schopen porovnat nabídky.
- Je nutné definovat konkrétní způsob řešení
- Neomezit soutěž
- Nepoužívat konkrétní odkazy na výrobky a jejich výrobce či služby

Předpokládaná hodnota a režim veřejné zakázky.

- Při pořizování každého plnění je nutné předem zjistit, jaký předpokládaný finanční výdaj bude muset na jeho pořízení vynaložit => stanovit předpokládanou hodnotu – určuje další postup
- Jak stanovit předpokládanou hodnotuaneb za kolik to asi tak bude?
- Údaje o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění
- Veřejně dostupné údaje na internetu
- **Cena bez DPH**
- **Cena po dobu účinnosti smlouvy**

Když znám předpokládanou hodnotu

- Zakázka malého rozsahu
- Podlimitní veřejná zakázka
- Nadlimitní veřejná zakázka

Určují režim, mohu zvolit jiný (přísnější), toho se ale musím držet!

Limity veřejných zakázek

Nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek

<https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/2016-172/zneni-20200101.htm?sil=1>

Limity veřejných zakázek

- Zadavatel nesmí podhodnotit VZ
 - Sankce, zákaz plnění, apod...
 - „umělé rozdělení zakázky“ – takto ne!
 - Může zadávat zvlášť, ale v režimu odpovídají součtu...
 - Jeden funkční celek
- = místní, věcná a funkční souvislost...

Sakra, nenadepsal jsem si obálky.
Nevíte, ve které je nabídka, a ve které úplatky?

Je pozoruhodné, jak lidi stále fascinuje
když někdo vyhazuje jejich peníze do vzduchu.

Děkuji za pozornost 😊

Marketa.Palenikova@econ.muni.cz

§ 4 zákona ozvz

- **Zadavatel**
- **(1)** Veřejným zadavatelem je
 - **a)** Česká republika; v případě České republiky se organizační složky státu²⁾ považují za samostatné zadavatele,
 - **b)** Česká národní banka,
 - **c)** státní příspěvková organizace,
 - **d)** územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace,
 - **e)** jiná právnická osoba, pokud
 - **1.** byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a
 - **2.** jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu.
- **(2)** Zadavatelem je osoba, která k úhradě nadlimitní nebo podlimitní veřejné zakázky použije více než 200000000 Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků, poskytnutých z
 - **a)** rozpočtu veřejného zadavatele,
 - **b)** rozpočtu Evropské unie nebo veřejného rozpočtu cizího státu s výjimkou případů, kdy je veřejná zakázka plněna mimo území Evropské unie.
- **(3)** Při zadávání sektorových veřejných zakázek podle § 151, včetně sektorových koncesí podle § 176 odst. 3, je zadavatelem také osoba uvedená v § 151 odst. 2.
- **(4)** Pokud zadavatel podle odstavců 1 až 3 zahájí zadávací řízení, i když k tomu nebyl povinen, je povinen ve vztahu k zadávané veřejné zakázce dodržovat tento zákon.
- **(5)** Za zadavatele se považuje také jiná osoba, která zahájila zadávací řízení, ačkoliv k tomu nebyla povinna, a to ve vztahu k tomuto zadávacímu řízení a do jeho ukončení.